

arthena

BELANGENGROEP VOOR
HET AUTEURSRECHT EN
DE NABURIGE RECHTEN vzw

GROUPEMENT D'INTERETS
POUR LE DROIT D'AUTEUR
ET LES DROITS VOISINS ASBL

De Heer Vincent Van Quickenborne
Minister voor Ondernemen en
Vereenvoudigen
Brederodestraat 9

1000

BRUSSEL

Brussel, 27 november 2008.

Geachte heer Minister,

Betreft : reproductie van bladmuziek ter illustratie bij onderwijs en voor wetenschappelijk onderzoek

Arthena is een vereniging van auteurs, producenten, uitgevers en uitvoerende kunstenaars van muziekwerken, audiovisuele werken, letterkundige werken (in de brede zin) en werken van beeldende kunst. De leden van Arthena zijn beroepsverenigingen en collectieve beheersvennootschappen van intellectuele eigendomsrechten. Arthena vertegenwoordigt tienduizenden scheppende kunstenaars, artiesten, uitgevers en producenten.

We hebben vernomen dat de Ministerraad op uw voorstel een ontwerp heeft goedgekeurd tot wijziging van artikel 22 § 1.4°bis van de Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten. De nieuwe tekst zou als volgt luiden:

Wanneer het werk op geoorloofde wijze openbaar is gemaakt, kan de auteur zich niet verzetten tegen de gedeeltelijke of integrale reproductie op papier of op een soortgelijke drager, van artikelen, van bladmuziek, van werken van grafische of beeldende kunst, of van korte fragmenten uit andere werken, wanneer die reproductie wordt verricht ter illustratie bij onderwijs of voor wetenschappelijk onderzoek, zulks verantwoord is door de nagestreefde niet-winstgevende doelstelling en geen afbreuk doet aan de normale exploitatie van het werk, en voor zover de bron, waaronder de naam van de auteur, wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt.

Volgens onze informatie is de bedoeling van de wetswijziging om onderwijsinstellingen toe te laten volledige muziekpartituren te kopiëren en die kopies te verspreiden onder hun leerlingen, niet alleen ter illustratie bij onderwijs, maar bijvoorbeeld ook om een instrument te leren spelen.

Sta ons toe hierbij enkele bedenkingen te formuleren:

1. Het verwondert ons dat de Ministerraad een dergelijke wijziging goedkeurt zonder overleg met de organisaties die de auteurs, componisten en muzikuitgevers vertegenwoordigen. Dat zou nochtans nuttig zijn om een afweging te kunnen maken van de voor- en nadelen van de geplande wetswijziging en om de economische impact ervan te kunnen beoordelen. Arthena heeft trouwens gevraagd dat dit punt op de agenda gezet wordt van de vergadering van de Raad voor de intellectuele Eigendom, sectie auteursrecht, van 27 november.
2. Deze maatregel zal belangrijke gevolgen hebben voor de inkomsten van de muzikuitgevers, de auteurs, de componisten en de muziekhandel. Het zou goed zijn na te gaan welke de

Aarlenstraat 75-77 Rue d'Arlon
BRUSSEL 1040 BRUXELLES

☎ 02/286.83.91 📠 02/231.03.69 📧 info@arthena.be

economische en sociale gevolgen zullen zijn vooraleer een dergelijke maatregel te nemen.

3. De voorgenomen wijziging is strijdig met artikel 5.2.a. van de Richtlijn 2001/29/EG informatiemaatschappij van 22 mei 2001, die bepaalt:

De lidstaten kunnen beperkingen of restricties op het in artikel 2 bedoelde reproductierecht stellen ten aanzien van de reproductie op papier of een soortgelijke drager, met behulp van een fotografische techniek of een andere werkwijze die een soortgelijk resultaat oplevert, met uitzondering van bladmuziek, op voorwaarde dat de rechthebbenden een billijke compensatie ontvangen.

Daarenboven moet elke uitzondering op het auteursrecht en de naburige rechten de driestappentest doorstaan, dat wil zeggen dat het moet gaan om specifieke gevallen, dat geen afbreuk gedaan mag worden aan de normale exploitatie van het werk en dat de wettige belangen van de auteur niet op ongerechtvaardigde wijze geschaad mogen worden (artikel 5.5 van de Richtlijn 2001/29/EG informatiemaatschappij van 22 mei 2001 en art. 9 (2) van de Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst).

Indien onderwijsinstellingen voortaan volledige muziekpartituren mogen kopiëren en die kopies mogen verspreiden onder hun leerlingen, niet alleen ter illustratie bij onderwijs stricto sensu, maar bijvoorbeeld ook om een instrument te leren spelen, zal dit de exploitatie van bladmuziek ernstig in het gedrang brengen en de belangen van de auteurs, componisten en uitgevers op onverantwoorde wijze schaden.

4. De maatregel zal tot verwarring leiden omdat scholen er zullen van uitgaan dat ze voortaan volledige muziekpartituren mogen kopiëren en die kopies mogen verspreiden onder hun leerlingen, bijvoorbeeld om een instrument te leren spelen. Dat is nochtans betwistbaar omdat dergelijk gebruik niet onder de noemer 'ter illustratie bij onderwijs' valt en per definitie de normale exploitatie van bladmuziek in het gedrang brengt.

5. We begrijpen dat de huidige tekst van artikel 22 § 1.4°bis van de wet interpretatieproblemen schept. Wanneer bijvoorbeeld tijdens de les een bepaalde componist behandeld wordt, mag de school enkel korte fragmenten van partituren kopiëren om het werk van die componist toe te lichten. Het is voor de school niet altijd duidelijk hoelang die fragmenten mogen zijn en in sommige gevallen zal een 'kort' fragment misschien niet volstaan. Arthena en de organisaties die de auteurs, componisten en muzikuitgevers vertegenwoordigen zijn bereid om dat probleem te bespreken en oplossingen te zoeken die rekening houden met de belangen van de rechthebbenden en van de onderwijsinstellingen.

We zijn graag bereid om het standpunt van de betrokken sector nader toe te lichten en hopen dat u onze bedenkingen in overweging zal nemen.

Met de meeste hoogachting,

i.o. Dirk Vervenne

Serge VLOEBERGHES
Voorzitter